

Akhlāq-i zīstī

i.e., Bioethics Journal

2025; 15: e1

The Bioethics and Health
Law Institute

Medical Ethics and Law
Research Center

International Association
of Islamic Bioethics

The Unique Role of Environmental Ethics in Curbing Global Warming

Saeideh Karimi^{1*} , Ali Almasi²

1. Social Development and Health Promotion Research Center, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran.

2. Social Development and Health Promotion Research Center, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran.

ABSTRACT

In recent years, global warming has emerged as a critical environmental concern, drawing increasing attention from researchers worldwide. This study aimed to examine the role of environmental ethics in addressing global warming from the perspective of citizens in Kermanshah, Iran. The findings revealed that among the components of environmental ethics, environmental belonging, spiritual intelligence, and ecological attitudes were the most influential factors in improving environmental conditions. To determine the most appropriate strategic approach for the region, the Internal and External Factors Evaluation Matrix (IFE/EFE) was employed. The analysis indicated that a competitive (ST) strategy could serve as a key framework for effectively addressing bioethical challenges and reducing the impacts of global warming in the region.

Keywords: Bioethics; Global warming; SWOT; Spiritual intelligence; Kermanshah

Corresponding Author: Saeideh Karimi; **Email:** karimi.1991n@gmail.com

Received: November 21, 2024; **Accepted:** December 21, 2024; **Published Online:** July 2, 2025

Please cite this article as:

Karimi S, Almasi A. The Unique Role of Environmental Ethics in Curbing Global Warming. *Akhlāq-i zīstī, i.e., Bioethics Journal*. 2025; 15: e1.

انجمن بین‌المللی اخلاق زیستی اسلامی مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی انستیتو اخلاق زیستی و حقوق سلامت

مجله اخلاق زیستی

دوره پانزدهم، ۱۴۰۴

نقش بی‌نظیر اخلاق زیست‌محیطی نسبت به مهار گرمایش جهانی

سعیده کریمی^{۱*}، علی الماسی^۲

۱. مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران.

۲. مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران.

چکیده

اخیراً فرآیند گرمایش جهانی، به‌عنوان یک معضل زیست‌محیطی، نظر محققین را برای تحقیقات بیشتر در این زمینه به خود جلب کرده است. از این‌رو تحقیقی با هدف شناسایی نقش اخلاق زیست‌محیطی بر گرمایش جهانی از دیدگاه شهروندان شهر کرمانشاه انجام شد. نتایج نشان داد که بین مؤلفه‌های اخلاق زیست‌محیطی، مؤلفه‌های احساس تعلق زیست‌محیطی، هوش معنوی و نگرش زیستی بیشترین مؤلفه‌های تأثیرگذار برای بهبود شرایط بودند. برای تصمیم‌گیری در دستیابی به بهترین استراتژی راهبردی در منطقه از ماتریس عوامل داخلی و خارجی استفاده شد. نتایج این ماتریس نشان داد که استراتژی رقابتی (ST) به‌عنوان یک استراتژی کلیدی می‌تواند یک راهکار مؤثر برای مسئله اخلاق زیستی در مقابله با چالش‌های زیست‌محیطی و کاهش اثرات گرمایش جهانی در این منطقه باشد.

واژگان کلیدی: اخلاق زیستی، گرمایش جهانی، ماتریس سوات، هوش معنوی، کرمانشاه

نویسنده مسئول: سعیده کریمی؛ پست الکترونیک: karimi.1991n@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۹/۰۱؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۰۱؛ تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۴/۱۱

خواهشمند است این مقاله به روش زیر مورد استناد قرار گیرد:

Karimi S, Almasi A. The Unique Role of Environmental Ethics in Curbing Global Warming. *Akhlaq-i zisti, i.e., Bioethics Journal*. 2025; 15: e1.

سردبیر محترم

گرمایش جهانی به عنوان یکی از بزرگترین چالش های محیط زیست در قرن بیست و یکم، تأثیرات گسترده و عمیقی بر زندگی بشر و اکوسیستم های طبیعی دارد. این پدیده ناشی از گازهای گلخانه ای در جو زمین، به ویژه دی اکسید کربن و متان، به علت فعالیت های انسانی نظیر سوخت های فسیلی، جنگل زدایی و کشاورزی ناپایدار است. در این راستا، نقش اخلاق زیست محیطی به عنوان یک مبنای اساسی در تصمیم گیری ها و سیاست گذاری های مربوط به حفاظت از محیط زیست و کاهش اثرات منفی گرمایش جهانی، اهمیت ویژه ای پیدا می کند. اخلاق زیست محیطی نه تنها به ما کمک می کند تا ارتباط خود را با طبیعت به گونه ای مسئولانه و پایدار تنظیم کنیم، بلکه ما را به تفکر در مورد تأثیرات خود بر نسل های آینده و اکوسیستم های طبیعی ترغیب می سازد. این رویکرد بر اهمیت حفاظت از منابع طبیعی و تنوع زیستی تأکید داشته و جامعه را به مسئولیت پذیری در قبال محیط زیست وادار می کند. افراد و جوامع مختلف از جمله نسل های آینده، جوامع محلی و حتی گونه های جانوری و گیاهی، تحت تأثیر تغییرات اقلیمی قرار دارند. به عنوان مثال، کاهش منابع آب، افزایش دما و تغییرات شدید آب و هوایی می تواند به نابودی زیستگاه ها و تهدید معیشت جوامع محلی منجر شود (۱). بنابراین، با توجه به ابعاد گسترده این بحران، شناسایی و بررسی راهکارهای مؤثر ضروری به نظر می رسد. استفاده از ماتریس سوات (SWOT) در این زمینه می تواند به شناسایی نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت ها و تهدیدها در مواجهه با چالش های زیست محیطی کمک کند. این ابراز تحلیلی به ما امکان می دهد تا درک بهتری از وضعیت موجود و پتانسیل های موجود برای بهبود وضعیت زیست محیطی پیدا کنیم (۲، ۳). نقاط قوت می تواند شامل تکنولوژی های جدید پایدار و آگاهی عمومی درباره تغییرات اقلیمی باشد، در حالی که نقاط ضعف می تواند شامل عدم همکاری بین المللی، بی تفاوتی افراد جامعه و منابع محدود مالی باشد. با توجه به آمار و ارقام در دسترس، شرایط رو به بحران زیست محیطی،

ضرورت اتخاذ راهبردهای مناسب و مؤثر برای مقابله با گرمایش جهانی و ترویج اخلاق زیست محیطی بیش از پیش احساس می شود. براساس تحقیقات اخیر، پیش بینی می شود که افزایش دما تا پایان قرن جاری می تواند به طوفان های شدید، سیلاب ها و خشکسالی های متفاوت منجر شود (۴). بنابراین نیاز به اقدام فوری و مؤثر در این زمینه را ایجاب می کند. این پیام به بررسی ابعاد مختلف این موضوع خواهد پرداخت و تلاش خواهد کرد که راهکارهایی مؤثر برای مقابله با این بحران جهانی و ترویج اخلاق زیست محیطی ارائه دهد.

سردبیر محترم

به منظور انجام مطالعه، تعداد ۳۸۳ پرسشنامه آنلاین که توسط نرم افزار Google form تهیه شده بود، بین جامعه آماری در شهر کرمانشاه توزیع شد. نتایج تجزیه واریانس نشان داد که پارامترهای هوش معنوی، نگرش زیستی، بحران های زیستی و احساس تعلق زیستی همبستگی بالایی با تفکر گرمایش جهانی دارند. در خصوص مطالعه جهت گیری فکری گروه های مختلف سنی، تحصیلی، شغلی نسبت به مؤلفه ها نتایج نشان داد که بین گروه های مختلف سنی در مؤلفه های نگرش زیستی و احساس تعلق زیست محیطی اختلاف معنی داری وجود دارد. ارزیابی گروه های مختلف تحصیلی نیز نشان داد که در هر ۵ مؤلفه مورد بررسی، اختلاف معنی داری بین گروه ها دیده می شود. همچنین نتایج ارزیابی گروه های مختلف شغلی نشان داد که در هر دو مؤلفه هوش معنوی و احساس تعلق زیست محیطی اختلاف معنی داری بین گروه های مختلف شغلی وجود دارد. در بحث برنامه ریزی راهبردی اخلاق زیست محیطی نسبت به گرمایش جهانی براساس مطالعات کتابخانه ای و نظرات خبرگان، ابتدا نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدهای اخلاق زیست محیطی شناسایی و سپس با استفاده از نظرات کارشناسان و فرآیند سلسله مراتبی (AHP) به وزن دهی هریک از متغیرها نسبت به هم پرداخته شد. تمام محاسبات AHP در نرم افزار Expert choice انجام شد (۵). پس از تناسب قرار گرفتن آن ها، موقعیت استراتژیکی موضوع

مورد مطالعه در خانه استراتژی رقابتی (ST) قرار گرفت. بنابراین می‌توان اذعان کرد که استراتژی رقابتی به‌عنوان یک استراتژی کلیدی می‌تواند یک راهکار مؤثر برای مسئله اخلاق زیست‌محیطی و کاهش اثرات گرمایش جهانی در این منطقه و به‌عنوان یک الگو برای سایر شهرها استفاده شود تا با اتخاذ رویکردهای مشابه، به سمت توسعه پایدار حرکت کرد.

سردبیر محترم

پیشنهادهای مناسب برای بهبود فضای خلاصه سیاستی در حیطه موضوع مورد بررسی بدین شرح قابل تبیین است:

- مدیران و برنامه‌ریزان بر تقویت مؤلفه‌های احساس تعلق زیست‌محیطی، هوش معنوی و نگرش زیست‌محیطی به علت نقش کلیدی این مؤلفه‌ها در شکل‌گیری رفتارهای مسئولانه زیست‌محیطی توجه بیشتر کنند.

- آموزش اخلاق زیست‌محیطی را نه‌تنها به‌عنوان یک ایدئال بلکه به‌عنوان یک اصل اساسی در تمامی سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه شهری ادغام کنند.

- اصلاح و بازنگری برنامه‌های مدیریتی و توجه ویژه به مقوله گرمایش جهانی جهت به حداقل رساندن عوامل ایجاد آن در دستور کار قرار گیرد.

- تخصیص منابع مالی کافی برای حفاظت بهتر از محیط زیست و ترویج مفاهیم اخلاق زیست‌محیطی و تلاش در راستای ایجاد توسعه پایدار با توجه به دارا بودن میراث ارزشمند استان کرمانشاه (جنگل‌های زاگرس و سراب‌ها)، از دیگر راهبردهای حائز اهمیت است.

- برگزاری همایش‌ها و دوره‌های آموزشی و تبلیغات مناسب با هدف افزایش اخلاق زیست‌محیطی با استفاده از توان متخصصان مورد توجه باشد.

- نسبت به تهیه برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت در زمینه افزایش حساسیت‌های لازم در سطح منطقه‌ای، استانی و ملی جهت مقابله با گرمایش جهانی و نهایتاً تغییرات آب و هوایی، اهتمام شود.

با اجرای این پیشنهادات، خلاصه سیاستی مرتبط با بررسی نقش اخلاق زیست‌محیطی بر گرمایش جهانی در شهر کرمانشاه می‌تواند در قالب برنامه‌های آموزشی - پژوهشی به‌عنوان یک ابزار مؤثر و پایدار برای مدیریت تغییرات اقلیمی و حفظ محیط زیست عمل کند. هریک از این سیاست‌ها باید با توجه به شرایط و نیازهای خاص شهری و اجتماعی محلی طراحی و اجرا شوند تا اثربخشی بالایی داشته باشند.

References

1. IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change). Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change [Masson-Delmotte VP, Zhai A, Pirani SL, Connors C, Péan S, Berger N, Et al. (eds.)]. Cambridge University Press. In Press.
2. Golkar K. Measuring Place in Urban Design. *Soffe Magazine*. 2005; 40: 5-17.
3. Esfandiari S, Dourandish A, Firoozzare A, Taghvaeian S. Strategic planning for exchanging treated urban wastewater for agricultural water with the approach of supplying sustainable urban water: a case study of Mashhad, Iran. *Water Supply*. 2022; 22(12): 8483-8499.
4. Romanello M, Di Napoli C, Drummond P, Green C, Kennard H, Lampard P, Scamman D, Arnell N, Ayeb-Karlsson S, Ford LB, Belesova K. The 2022 report of the Lancet Countdown on health and climate change: health at the mercy of fossil fuels. *The Lancet*. 2022; 400(10363): 1619-1654.
5. Kahraman C, editor. Fuzzy multi-criteria decision making: theory and applications with recent developments. Springer Science & Business Media; 2008. P. 588.